

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane celoletno . . . 180 K
mesečno 15 .
za zased. ozemlje . 300 .
za inozemstvo . . . 520 .

Oglasi za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . 2 K
mali oglasi do 30 mm
stolpca (58 mm) . 1 .

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:

Milodolčeva cesta št. 16/L
Telefon št. 72

Upravišтво:

Sodna ulica št. 6.
Telefon št. 36.

Račun kr. pošt. ček. urada
št. 11.842.

Ljubljana, 4. aprila.

Ministrski svet je sklenil za nedolgočasen čas zabraniti izvoz žita in moke ter sena, slame in otrobov. Zabrana izvoza žita in krme je dalekosežen korak. Premagati je bilo velike težkoče, da se je vlada odločila za sredstvo, ki navidezno nasprotuje samemu značaju naše države, katere ekonomska pozicija v mednarodnem svetu in notranja gospodarska jakost je odvisna od množine agrarnih produktov, s kojimi moremo naštopiti na svetovnem trgu. Ne vemo še, kakšen odmev je prepoved izvoza izzvala v žitnorodnih naših krajih. Vsekakor pa ima vlada močan argument v svojih rokah: izdala je ubrano z ozirom na dejstvo, da je naša letina v veliki opasnosti, ker so glavne žitnice naše države Srem, Vojvodina in Mačva že dva meseca brez dežja in moramo računati, da bo država prihodnje leto v znatni meri navezana na ostanke lanske žetve. Res je sicer, da dolgotrajna suša dosedaj še ni mnogo škodovala žitnim poljem in da izdaten dež še lahko vsako škodo odvrne, vendar bodo tudi najbolj agrarni krogi morali priznati, da je previdnost vlade potrebna in dobra.

Z oficijozne strani se povdarja, da če bo zabrana preklicala, ako pride pravočasno dež in se pokaže, da se nam ni bati za preskrbo prebivalstva z žitom in živino s krmo. Prepoved se torej spravlja izključno zvezo s sušo. Reči pa smemo, da pred vzroki nevarnosti vladinega sklepa preko te neposredne posledice vremenškega položaja. Zadnje tedne je bilo opaziti, da je špekulacija na žitnem trgu postajala zopet agilnejša in predrznejša. Posodi so se pojavljali veliki kupci, ki so v vedno večjih množinah nakupovali na trg prihajajoče blago deloma za izvoz, večjim delom pa na zalogo, računajoč na skakanje cen. Še nekaj dni, in pokazali bi se prvi znaki pomanjkanja blaga in novega dviganja cen. Ako bi potem vsled suše bila nova letina res nedostopna, bi prebivalstvu grozila opasnost, da pride v roke najnenasitnejšim grabežljivcem. Vladina zabrana je udarec proti žitni špekulaciji, ki bom tem učinkovitejši, čim dalje bo ostala prepoved v veljavi.

Pričakovati moramo, da se bodo veleagrarni krogi ostro dvignili proti vladinemu ukrepu. Zeleni program zahteva popolno svobodo razpolaganja s poljskimi pridelki. Interesi veleagrarnizma se včasih čudno strinjajo z interesi špekulativne žitne trgovine. Vladina zabrana kaže, da se je pričelo uveljavljati spoznanje, da navzlic 80odstotni kmetijski večini interesi naše države niso identični z interesi onega veleagrarnega programa, ki ga mnogi pridigujejo kot spasonosen našemu kmetu.

Zabrana izvoza štiti v prvi vrsti takozvane pasivne pokrajine, med njimi naše slovenske kraje. Pri nas pridelamo komaj polovico tega, kar rabimo za svojo prehrano. Ostanek moramo uvažati iz drugih krajev. Tudi naš kmet mora kupovati moko. Pri nas so torej vsi stanovi zainteresirani na tem, da so cene žita in moke nizke. To je ona skladnost interesov, katero bi trebalo razširiti tudi na druga polja in jo poglobiti, pa bi se pokazalo, kako mogoča in potrebna je srednja linija gospodarske politike.

Na nedostatu «srednje linije» boletela sploh cela naša politika v državi. Nismo še dospeli tako daleč, da bi dobro znali pregledati našo celotno situacijo ter izvajati posledice iz danega mesta in konstruiranega položaja. Ako znači vladin ukrep energičen korak v tej smeri, in vse kaže, da je temu tako, potem ga moramo še posebej pozdraviti. Želeli

Karl obolel na pljučnici

ODPELJEJO GA V BOLNIŠKEM VOZU.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Vlada je dobila danes poročilo, da je Karel Habsburg resno obolel. Kakor se zatrjuje, bo v tem slučaju pretendent odstranjen iz Madžarske v bolniškem vozu. Vest, da je vojaška intervencija male antante že pričela, so nerisniče.

Budimpešta 4. aprila. (Izv.) Predsednik madžarskega parlamenta, Rakowsky, se je danes vrnil iz Sobotiča zdravniško poročilo, da je obolel. Večerni listi objavljajo iz Sobotiča zdravniško poročilo, da je Karol obolel na pljučnici in da ima

39 stopinj vročine. Rakowsky je izjavil, da Karol mora odpotovati, glede odhoda še ni ničesar določeno, a ako bolezni ne bi dovoljevala drugačnega načina odpotovanja, ga bodo prepeljali v bolniškem vozu.

Budimpešta, 4. aprila. (Izv.) Tukaj se govori, da bo tekom jutrišnjega dne proklamirana v zapadni Madžarski vzpostavitev habsburške monarhije. V vladnih krogih izjavljajo, da vlada tega stanja ne bo priznala.

Ulfimafum male antante Madžarski

PRED OBOROŽENO INTERVENCIJO. — DR. BENEŠ O KARLOVI PUSTOLOVŠČINI.

BERLIN, 4. aprila. (Izv.) Tekom današnjega dne bo, kakor poroča «Vossische Zeitung» v Budimpešti izročena kolektivna nota Čehoslovake, Jugoslavije in Rumunije, ki zahteva, da Karol Habsburg najkasneje v četrtek zvečer zapusti madžarska tla. V nasprotnem slučaju so pripravljeni energični koraki proti Madžarski: popolna blokada Madžarske in mobilizacija nasledstvenih držav proti Madžarski so pripravljene. Čehoslovake je zaenkrat pripravila mobilizacijo dveh letnikov v to svrhu.

Praga, 4. aprila. «Pondelnik» javlja, da se je v aferi Karla Habsburga sklenila med Prago, Beogradom in Bukarešto pogodba za skupno postopanje. Praški nasveti so se sprejeli in prav tako tudi beograjski predlogi glede takojšnjega nastopa. Že včeraj v Budimpešto poslani ultimatum se bo v prihodnjih urah izročil madžarski vladi. Za primer, da bi se pustolovščina bivšega cesarja ne likvidirala po zahtevah, je mala antanta odredila vse potrebno, in vojaška oblastva so pripravila vse, kar je vlada spoznala za potrebno. Na merodajnem mestu se pričakuje, da bo stvar najkasneje v 48 urah končana in da ne bo potreba nasilnih sredstev. Vlade male entente so odločene, da vse zadeve Karla Habsburga končno javno urede in da dobe za ta smoter trajna jamstva.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Včeraj se je vršil pod predsedstvom regenta

ministrski svet na dvoru, kjer je Pašić poročal obširno o akciji zavezniških vlad proti povratku Karla Habsburga na madžarski prestol. Potem je prečital noto, ki jo je poslalo naše zunanje ministrstvo zaveznikom in objavil tudi brzojavko, katero je izročil naš poslanik v Budimpešti Milojevi madžarski vladi.

Dunaj, 4. aprila. (Izv.) Danes popoldne so bile tukaj razširjene vesti, da je Jugoslavija prekoračila na več točkah madžarsko mejo in da so njene čete na pohodu proti Budimpešti.

Pariz, 4. aprila. «Petit Parisien» je naprosil čehoslovakega ministra za zunanje posle, dr. Beneša, za izjavo o koraku bivšega cesarja Karla. List objavlja brzojavko ministra dr. Beneša z dne 3. aprila, v kateri se veli, da Čehi ne bodo nikdar dovolili povratek kakšnega Habsburga. Iz prvega trenutka je vlada spoznavno z Italijo, Jugoslavijo in Rumunijo intervenirala na Madžarskem in naznanila najbolj energične odredbe za primer, če bi madžarska vlada in madžarska narodna skupščina ravnala proti sklepom poslaniške konference in proti politiki male entente. Tega stališča ne bomo zapustili. Nasprotno, zahtevamo bomo zadostne garancije zoper ponovitev tega dogodka. Vsi, ki so se udeležili pustolovščine, morajo spoznati, da se taki poizkusi ne smejo ponavljati. O tem se strinjamo z vsemi našimi prijatelji male entente. Izvršene so vse potrebne vojaške priprave.

JUGOSLOVANSKI KARLOVI AGENTI NA DELU.

BEograd, 4. aprila. Presbiri javlja z Dunaja: 1. t. m. so se v hotelu «Evropa» sestali Belanović, Klobučarić, Franberg in Plamenac. Po sestanku so se vsi razen Klobučarića odpeljali v Budimpešto.

ANGLEŠKI RUDARSKI STRAJK.

LONDON, 4. aprila. Na zborovanjih transportnih delavcev in železničarjev so govorniki izrazili svoje simpatije za stavko rudarjev.

LONDON, 4. aprila. V mnogih okrajih so železničarji sklenili podpirati rudarje. Od zastopnikov delavske trozveze oddane izjave se tolmačijo tako, da se bodo železniški in transportni delavci nemara pridružili rudarjem.

pa je, da ne ostane le pri tem enem koraku.

Drugo težje vprašanje, vprašanje preskrbe z mesom, je vlada odločila. Tu seveda ni pričakovati tako energične odredbe. Mi vemo, da nam ne grozi pomanjkanje živine. Istotako pa je gotovo, da se mora najti sredstvo za preprečitev škodljivih posledic neomejenega eksporta živine. Tu treba iskati izhoda in treba ga najti. Z zadoščenjem konstatiramo, da je prepoved izvoza žita v prvi vrsti delo demokratičnih poslancev.

ZAČETEK VOLILNE BORBE V ITALIJI.

Rim, 4. aprila. Ukaz o razpustu italijanskega parlamenta še ni objavljen, vendar so začele vse stranke s pripravami za volilni boj. Pojavljajo se že tudi pojedine kandidature. V Zadru bo kandidiral d'Annunzio, katerega kandidirajo združene meščanske opozicijske stranke tudi v Abrucih. Bivši ministrski predsednik Nitti bo nosilec združene opozicijske liste v Potenzi. Vodja fašistov Benito Mussolini bo kandidiral v Trstu.

ČEŠKO-RUSKA GOSPODARSKA POGAJANJA.

PRAGA, 4. aprila. Pakor doznava tukajšnji list, se vrše pogajanja med Rusijo in Čehoslovako v svrhu, da bi prišlo do sestanka gospodarskih komisij, ki bi imele nalogo, da izvedejo predhodna pogajanja za trgovske pogodbe. Sporazum je v najzavnejših vprašanjih menda že dosežen ter gre sedaj samo za to, kako bi se ugodno rešila nekatera osebna vprašanja. Da se olajša vzpostavitev normalnih gospodarskih odnosov med Rusijo in Čehoslovako, so se lotili vprašanja glede otvoritve čehoslovakeških konzulatov v najvažnejših ruskih mestih.

Borba za kancelparagraf

BURNA SEJA USTAVNEGA ODBORA. — ZADNJI NAPORI NASPROTNIKOV USTAVE.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Tik pred zaključkom dela se vrši v ustavnem odboru še huda borba za tri važna vprašanja: agrar, kancelparagraf in gospodarski svet. Protivniki ustavnega dela so osredotočili vse svoje sile, da v zadnjem trenutku onemogočijo ustavni elaborat. Nahujskali so tudi nekatere turške in albanske poslance, ki so danes naenkrat zahtevali privilegije glede agrarne reforme ter grozili preiti v opozicijo. Po dolgotrajnih pogajanjih se je posrečilo jih pomiriti. V borbi za kancelparagraf so klerikalci rabili največjo artilerijo in vršili so se burni prizori. Ustavni odbor danes svoje dela ni mogel končati. Preostaja mu le še jutrišnji dopoldan. Vršiti se morajo še štiri glasovanja. Navzlic težkočam, ki obstojajo, je upati, da bo še pred početkom popoldanske plenarne seje ustavotvorne skupščine poslednji naval proti ustavnim elementom odbit.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) V svoji popoldanski seji je ustavni odbor sprejel prehodne navedbe, ki so bile dosedaj nerešene. Nato se je razpravljalo o madžarskih sodnikih, ki se služijo v Vojvodini, glede katerih se je pojavil odpor proti temu, da bi se jim zadržala stalnost, predno se prične našemu jeziku. Sprejeta je bila kompromisna stilizacija, ki omogoča, da posebna od sodnikov sestavljena komisija izvrši takoj revizijo sodnikov, čim stopijo v veljavo prehodne odredbe.

Nato se je pričela razprava o členu 13., ki govori o verah. — Ta člen jamči absolutno enakopravnost in svobodo ver, zlasti avtonomijo v vseh notranjih zadevah in v upravi cerkvenih imetij. Končno določba predvideva, da se kaznuje zloraba vere v srnarske svrhe. (Kancelparagraf). Proti členu je govoril poslanec Šimrak (klerikalec), ki je dolžil slovenske demokrate in samostojne kmete, da so oni

povzročili te določbe. Napadal je ostro neklerikalne stranke, češ da hočejo s kancelparagrafom uničiti versko svobodo.

Poslanec Ethin Kristan je govoril proti Šimraku in pojasnil, da socialni demokrati niso proti svobodi cerkve, ampak da žele, da se cerkev popolnoma loči od države; zlorabo vere ostro obsojajo.

Ze med govorom poslanca Šimraka je prišlo do ostrih spopadov med demokrati in radikali na eni ter klerikalci na drugi strani, posebno, ko je poslanec Šimrak trdil, da je namenovani kancelparagraf balkanska metoda. Nastopil je poslanec dr. Zerjav, ki je poudarjal, da so demokrati za avtonomijo cerkve, vendar pa zaradi tega duhoven ni imun, če prekorati kazenski zakon. Včeraj se je uveljavil kancelparagraf za uradnike, danes moramo to storiti dosledno tudi za duhovščino. Ker ni še mogoče izvesti popolne ločitve cerkve od države, kar bi bilo pravzaprav najboljšje, se mora duhovna smatirati za javnega namena, kateremu država garantira dohodke in ga štiti v cerkvi. Govornik je navedel celo serijo slučajev zlorabe vere v Sloveniji. To je klerikalno strašno razburilo. Poslanec dr. Zerjav je pobijal predlog klerikalcev, naj se prepusti škofom odločitev o tem, ali in kateri duhovnik je prekoratil predpisane meje dovoljenega, kajti škofi sami ukazujejo duhovnom strankarsko agitacijo v cerkvi in preganjajo one duhovnike, ki tega ukaza ne vrše. Nato je govornik citiral pastirske liste mariborskega in ljubljanskega škofa pred volitvami. Klerikalci so kar besneli in dvignili divji hrup. V tem kritičnem momentu se jim je približal poslanec Krstelj. Naenkrat ga je zagrabil Šimrak z obema rokama in ga pahnil iz klopi. Vse je ostrnelo nad podivljanostjo duhovnika. Poslanec Krstelj pa mu je v odgovor priložil krepko zausnicio.

Seja je bila prekinjena in preložena na jutri dopoldne ob 9. uri.

Važna seja ožjega ustavnega odbora

KOMPETENCA ZAKONODAJNE GA ODBORA. — LIKVIDACIJA POKRAJIN. — GO SPODARSKI SVET.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Včeraj ob 9. dopoldne do 1. popoldne so se vršila seja ožjega odbora ustavnega odbora. Proti predlogu poslanca dr. Zerjava, da se je zakonodajnemu odboru pooblastilo, da sam v svojem delokrogu izvede izenačenje zakonodaje, se je pojavil odpor od strani radikalne stranke. Končno se je dosegel kompromis v tem smislu, da predloži zakonodajni odbor na predloži vladi ali pa na predlog poslancev zakonski načrt v plenumu skupščine, katerega z imenskim glasovanjem brez debate samo po izjavah načelnikov klubov en bloc predlog sprejme ali odkloni. S takim sumarnim postopkom, ki odpravlja podrobno razpravo predloga, se obravnavajo le zakoni, s katerimi se izenačujeta zakonodajstvo in uprava v državi.

Beograd, 4. aprila. (Izv.) Danes dopoldne je bila v seji ožjega ustavnega odbora izvršena redakcija vseh dosedaj nerešenih členov ustavnega načrta in prehodne navedbe. Sprejeta je bila nova stilizacija člena o zakonodajnem odboru, čigar število članov se zviša na 60.

Nato je bil dosežen sporazum glede predpisov o likvidaciji sedanjih pokrajin. Čim bo izvršena likvidacija pokrajin, ki nastopi takoj po sprejetju ustave, se opusti poverljivi sistem in se postavi na čelo pokrajine namestnik, ki bo vodil upravo pokrajine preko oddelčnih šefov; podrejeno mu bodo tudi ministrske ekspoziture v osebnih in načelnih vprašanjih.

Nato je bila sprejeta ustanova «Gospodarskega sveta» kot posvetovalnega telesa, kateremu predpiše sestavo in kompetenco poseben zakon.

Daljša debata se je razvila o prehodnih navedbah. Končno je bila sprejeta najnovejša stilizacija člena 13. o verah s pridržkom dr. Zerjava, ki nare v plenarnem odboru stavi predlog glede sodelovanja vernikov pri upravi cerkvenega imetja.

SLOVENSKA ZAROTA V TRSTU — BLAMAZA TRŽASKE POLICIJE.

TRST, 4. aprila. «Zarota sumljivih Slovencev», ki jo je razkrila trža-

ška policija, se je izpremenila v veliko blamazo italijanske policije, ki se ji danes smeje ves Trst. V neki slovenski gostilni v Rojanu se je vsak teden po enkrat sestajala družba dijakov in nekaterih tržaških Slovencev. Policija, ki je udrila v sobo, je Slovence našla pri večerji in kozarcu vina, preiskala jih je, pobrala jim žepne nože in potem vseh 18 peljala na policijo, kjer jih je zaslisevala dolgih osem ur, na kar jih je izpustila. Italijansko časopisje, ki je pisalo poprej o razkriti komunistični zaroti Slovencev, danes sramotljivo objavlja pojasnilo policije, da je stvar čisto navadna zmot.

Kandidatna lista JDS za Ljubljano

Ljubljana, 4. aprila.

Danes je Jugoslovanska demokratska stranka vložila pri poverjenstvu za notranje zadeve kandidatstvo za ljubljanske občinske volitve. Kakor izvemo pred njo še ni nobena stranka vložila kandidatske liste, vsled česar bo imela JDS tudi pri občinskih volitvah prvo skrinjico. Da druge stranke še niso vložile kandidatnih list in da bodo imele do jutri popoldne, ko poteče rok za vlaganje list, še ogromno dela, se ni čuditi, ako pomislimo, da je bilo treba tekom par dni določiti in razvrstiti 48 kandidatov in 48 namestnikov, razventega pa še zbrati 192 lastnoročnih podpisov od kandidatov in predlagateljev liste, pri čemer se mora za vsakega podpisane posebej navesti v katerem volilnem imeniku in pod katero številko je v njem vpisan. Priznati moramo, da je sestava kandidatskih list po obstoječem volilnem redu zelo komplicirano delo, ki je težavno že za Ljubljano, še veliko težavnejše pa za kmetijske občine. Da je JDS v Ljubljani prva skončala kandidatsko listo, je brez dvoma dokaz njene izvrstne organizacije.

Ako razmotrujemo kandidatsko listo, moramo reči, da je sestava kandidatov in namestnikov zelo srečna.

Na čelu liste se nahajajo možje, ki naj bodo stebri bodoče občinske uprave, katere brez strokovnjakov na šolskem, zdravstvenem, tehničnem pravnem in finančnem polju uspevati ne more. Poleg njih najdemo najodličnejše reprezentante vseh stanovskih organizacij, ki so z občinskim gospodarstvom tako tesno zvezane, da je njihovo sodelovanje tako za občino kot za občane neobhodno potrebno. V mislih imamo tu zastopnike obrti, uradništva, trgovine, nižjih uslužbenecv in delavcev. Blagor in procvit občine zavisi prav od vseh občanov in zadovoljstvo je mogoče doseči v občini le, če se najde med njimi srečna platforma za sporazum.

V kandidatski listi JDS se nahaja dalje na odličnih mestih osem zastopnikov, ki so jih reprezentirale krajevne politične organizacije. Stranka je z njih postavitev pokazala, da je tudi po svoji organizaciji demokratična, kakor so na drugi strani politične organizacije, zadovoljujoč se s po enim predstavnikom, posvedočile lepo disciplino in hvalevredno razumevanje za vlogo stranke v upravi mesta. V kandidatskih političnih organizacijah je predstavljena organizatorna in agitatorna važnost strankinih »regularnih čeb«.

Povdarjati je treba, da je cela lista sestavljena po volji in sklepu strankinih organizacij, katerih delegati so v glavnem volilnem odboru po predlogih svojih društev in zastopnikov stanovskih skupin končno javno postavili kandidate in namestnike.

V celoti dela kandidatka lista JDS vtis skrbne priprave za dobro pre-

mišljeno komunalno politiko, ki naj krene ljubljansko občinsko upravo na nova in moderna pota. Med kandidati najdemo tako veliko število najodličnejših delavcev na tem ali onem strokovnem polju, da se ž njim nobena druga stranka ne more pokazati. Lahko rečemo, da bo Ljubljana s kandidati JDS zadovoljna.

KANDIDATJE.

Dr. Vladimir Ravnihar, povarnik za pravosodje.
Engelbert Franchetti, brivski mojster.
Dr. Karel Triller, podžupan.
Ivan Jelačin ml., trgovec.
Dr. Josip Tičar, železniški zdravnik.
Franc Crnagor, mestni nadučitelj.
Inž. Viktor Turnšek, ravnatelj obrtno-pospeševalnega zavoda.
Ivan Frelj, rač. nadsvetnik in posest.
Dr. Dinko Puc, odvetnik.
Jože Dežman, žel. preglednik.
Fran Marn, pisarniški oficijal.
Dr. Pavel Pestotnik, profesor.
Ivan Benkovič, sodni nadoficijal.
Josip Turk, prevoznik.
Rudolf Rozman, knjigovodja čekovn. urada.

Simon Praprotnik, mizar.
Ivan Bajželj, trgovec.
Josip Breznik, realni profesor.
Franc Planinšek, inspektor Juž. žel.
Josip Malenšek, posoj. uradnik.
Vincenc Janežič, višji poštni oficijal.
Fran Kavčič, gostilničar.
Josip Kozak, mesar.
Fran Bonač, tovarnar.
Dr. Fran Novak, odvetnik.
Danijel Battelino, zidar.
Dr. Josip Klepec, odvetnik.
Miroslav Urhas, trgovec.
Prof. dr. Alojzij Zalokar, primarij.
Franc Skulj, učitelj.
Ivan Kostevc, trgovec.
Andrej Groschel, inženir.
Joža Bekš, davčni upravitelj.
Fran Jeran, profesor.
Franc Urlep, oficijal.
Franc Remic, trgovec.
Ivan Flerin, natakar.
Avgust Jeršek, poštni poduradnik.
Albert Sič, licejski profesor.
Anton Zorko, sodni kancelist.
Rudolf Geyer, ključavničar.
Anton Seliskar, strojnik.
Bogomir Fegle, učitelj.
Jože Drenovec, žel. poduradnik.
Ivan Menard, čevljar.
Julij Deu, posojilniški uradnik.
Franc Kovač, trgovec.
Srečko Potnik, tovarnar.

NAMESTNIKI.

Edvard Roš, predsednik org. invalidov.
Davorin Judnič, nadučitelj v p.
Josip Milavec, polkovnik v p.
Ivan Simončič, trgovec.
Aleksander Gjud, brivski mojster.
Fran Naglost, hišnik.
Fran Kunc, poštni poduradnik v p.
Miroslav Gregorica, žel. viš. revizent.
Filip Keršič, avtovodja.
Janko Ješe, čevljar.
Dr. Jos. Lavrenčič, odvetnik.
Milan Cimerman, privatni uradnik.
Ignac Vehar, mizar.
Ivan Skubic, delovodja.
Franc Hribernik, žel. uslužbenec.
Karl Cigler, gostilničar.
Alojz Lombar, krojač.
Anton Stim, posestnik.
Ferdinand Ham, posestnik.
Dr. Anton Švigelj, odvetnik.
Peter Košak, gostilničar.

Andrej Berce, zasebni uradnik.
Jakob Kralj, bančni sluga.
Ivan Strgulc, gostilničar.
Peter Sterk, trgovec.
Anton Vrant, trgovaški poslovodja.
Ivan Jakopič, knjigovec.
Ivan Mohorič, pristav Trgovsko-obrtn. zbornice.

Dr. Josip Grablovic, odvetnik.
Ivan Rozman, šolski sluga.
Franc Steiner, uradnik.
Avgust Prekuh, jermesar.
Jožef Bizjak, krojač.
Inž. Alojz Hrovat, komisar drž. železnice.

Ivan Korun, poštni uradnik.
Anton Jug, ravnatelj liseja.
Franc Majcen, politični tajnik.
Franc Strukelj, računski asistent.
Adolf Ribnikar, poverjenik.
Franc Martinec, tesarski mojster.
Viktor Rohrmann, trgovec.
Dr. Albert Kramer, novinar.
Dr. Stanislav Beuk, predsednik viš. šolskega sveta.

Ivan Smrekar, poslovodja.
Jožef Reisner, narodni poslanec.
Dr. Vladimir Knafljč, novinar.
Luka Jelenc, šolski ravnatelj.
Dr. Oton Feticch, odvetnik.
Glavni predstavnik liste JDS dr. Oton Feticch; njegov namestnik Anton Jug.

Stavka v angleških premogovnikih

Po lanskem, tri tedne trajajočem štrajku premogarjev, je imela angleška vlada mir in metoda, s katero je dosegla sporazum za nadaljno delo rudarjev, se je tako nepričakovano obnesla, da se je v angleški premogarski industriji že po par mesecih pojavila nadprodukcija. Pa tudi posledice nadprodukcije niso izostale. Cene premoga so jele padati, skladišča so se napolnila in angleška premogovna industrija se je kaj kmalu znašla v neprijetnem položaju velikega primanjkljaja. Da zajezi deficit, je začela odpustčati delavce.

Da niso bili ti ukrepi neutemeljeni, nam dokazuje statistika angleške premogovne industrije, ki kaže, da je pred vojno izkopal 950 tisoč premogarjev 280 milijonov ton premoga na leto. Po vojni pa je 1 milijon 700 tisoč delavcev izkopal na leto komaj 200 milijonov ton premoga. Pred vojno je izkopal premogar pri normalnem delu dnevno eno in tri četrtine tone, dočim je znašala produkcija po vojni komaj šest deset tona. Vsled teh razlik je angleška premogovna industrija prišla v velike zadrege. Medtem, ko so ji pred vojno nesli premogovniki na leto povprečno 2 milijona funtov čistega dobička, znaša sedaj povprečna pasiva po pet milijonov šteriingov na mesec.

Strokovno vodstvo premogarjev je videlo, da mora pod takimi pogoji priti do hude krize in se je zategadelj obrnilo na angleško vlado s prošnjo za 60 milijonov podpore. Ta vsota bi se razdelila med vse industrijalce premogovnikov, da bi lažje pokrivali ogromne izdatke ter plačevali še zaprejem premogarje po dosežanih tarif. Ali angleška vlada je prošnjo odbila. Vsled tega je strokovno vodstvo premogarjev proglasilo splošno premogarsko stavko po vsi Angliji.

Te stavke se sedaj udeležuje na d poldrugi milijon delavcev. Položaj je to pot tem bolj kritičen, ker so se pridružili stavki tudi strojniki, ker ogroža obstoj vseh rudniških naprav, tako da preti angleškim premogovnikom naravnost katastrofa.

Da vlada vsaj deloma zaščiti uporabljanje premoga, je določila, da ne more dobiti nobena družina več nego 60 kg premoga na teden. Poleg tega je skrbila uporabljanje elektrike in plina. Tudi železniški promet

se primerno omeji. Izvoz premoga je strogo prepovedan.

Kakor je razvidno iz teh ukrepov, se britanska industrija pripravlja na hud in trd boj s premogarji. Kako se bo končal, je še nemogoče proročati, vendar pa bo ostala borba za socializacijo premogovnikov, ki jo proglašajo delavci, tudi topot gotovo brezuspešna. Angleška vlada bo nekaj časa držala, nato pa po stari navadi vnovič skušala izgladiti obojestranske difference s solidnim kompromisom.

Politične beležke

✚ Kandidati nasprotnih strank. Za nositelja narodno-socialne liste je postavljen zdravnik Dr. Anton Jamnar, za nositelja komunistične pa železniški uradnik Vencajz. Pri klerikalcih se vodi še spor med stavbenikom Ogrinom in drjem. Adlešičem. Gospod Ogrin bi se rad na ta način rehabilitiral. Proti drju. Adlešiču pa ugovarjajo drugi, da je premalo zaveden. Zato ni izključeno, da bo tertius gaudens. Kandidatna lista socialnih demokratov danes še ni bila gotova.

✚ Še ena iz »Straže«. Francoski listi so prunesli poročilo o rekonstrukciji našega kabineta in prinesli imena ministrov, med temi tudi Kukovca in Puclja, transkribirana po francoskem pravopisu. »Stražarji« tega seveda ne vedo, ker njihovo duševno obzorje ne sega tako daleč, a o francoskem pravopisu vedo toliko kot o novinarski pristojnosti, zato ni čudno, da se hudejejo nad obema slovenskima ministroma, da sta dala spačiti svoji poštenu slovenski meni.

✚ O zadnjih seljaških nemirih kot posledica splošne nezadovoljnosti, ki izhaja iz nepoučenosti in hujkanja, je napisal bivši podban Rojc obširno in informativno študijo. Rojc je bil neposredna priča teh dogodkov ter jasno in logično dokazuje, da so taki pojavi popolnoma naravni in da so se že neštetokrat ponavljali v zgodovini. Navdušenje, ki nastane nepričakovano zaradi nepričakovanih dogodkov, se razvija polagoma v indiferentnost vsled razumljivega razočaranja lahkovernih elementov, ki so iz izpremembe situacije pričakovali bogzna kakih koristi. Ta indiferentnost prehaja potem v nezadovoljstvo, ki ima za posledice pojave, do kakršnih je prišlo tudi na Hrvaškem. Vsemu temu razvoju pa niso krive samo široke mase naroda; veliko krivdo nosijo tudi merodajni faktorji, ki ali nočejo ali pa ne znajo postopati s tem narodom, ker ne razumejo njegove duše. Po Rojčevem mišljenju so bili prehodi iz ene upravne dobe v drugo prehitri, narod jih ni razumel, a ni bilo nikogar, ki bi ga poučil in mu razjasnil. Posebno velike napake so se vršile v tem pogledu v vojaških in finančnih vprašanjih; provzročitelje teh napak je narod iskal, a ker jih ni mogel najti, si jih je zamišljal in predstavljal v obstoječi upravi. Ker si je to upravo predstavljal posebej v Srbiji, je

ta nezadovoljnost dobila svoje oblike v mržnji napram Srbom. Kot primer te svoje trditve navaja Rojc več vzgledov, ki govorijo o resnici njegovih izjav. Iz vseh teh vzgledov sledi, da je mržnja proti Srbom narejena, ker ni bilo v pravem času nikogar, ki bi znal razjasniti položaj in razmere. Rojc zahteva zato kar najtesnejše zveze med narodom in vodilnimi krogi ter političnimi delavci, a to na temelju odkritosrčnosti in medsebojnega zaupanja.

✚ Novi predsednik bosanske vlade Gjurgjević je včeraj položil svojo službeno prisego, nakar ga je sprejel ministrski predsednik Pašić. Novi predsednik je takoj odpotoval v Sarajevo, kjer se tekom današnjega dne prevzame posle.

✚ Hrvatski škofje v Rimu. V torek sta dospela v Rim zagrebški nadškof dr. Ante Bauer in djakovski škof Akšamović, v Rimu ostaneta okrog 15 dni.

✚ Nemčija in Karlova pustolovščina. »Vossische Zeitung« se peča na uvodnem mestu z dogodki na Madžarskem in ugotavlja, da pomenijo za Nemčijo neposredno nevarnost. Monarhija je danes na Madžarskem sklenjena stvar, vprašanje restavracije je sedaj na dnevnem redu. Tesno z madžarskim vprašanjem je vezano avstrijsko. Zapadna Ogrska, ki pripade po mirovni pogodbi Avstriji, je za njo izgubljena, kakor hitro pride Habsburg v Pešto. Torej imamo že en del bivše Avstrije pod Habsburgom; naravna posledica teh dogodkov bo pa vprašanje Wittelsbachov na Bavarskem, ki je vsenemško vprašanje. Zato je Nemčija dolžna, da stori vse, da ne pride do urešničenja raznih monarhističnih načrtov v obmejnih državah, še manj pa v njenem sestavnem delu.

✚ Francija in Habsburgi. Z ozirom na napade evropskega časopisa na francosko vlado, češ, da se na tihem strinja s početjem Karla Habsburgskega, zavrača pariški časopisje vse očitke kot podtikanja in klevete. »Temps« povdarja, da je takoj po Karlovem prihodu v Budimpešto francoski zastopnik pri madžarski vladi protestiral proti poskusu restavracije. Ponovil je tudi sklep francoske vlade, da ne bo dovolila motiti položaja in ustvarjati novih konfliktov. O tej demarši je bil obveščen tudi Karol. »Temps« piše dalje, da se bo pariški kabinet enodušno držal sklepa zaveznikov in ne bo dovolil nobene izpremembe položaja v prilog Karlu Habsburgskemu. — Čisto drugače pa izvenjavajo izvajanja dunajske »Arbeiter Zeitung«, ki trdi, da je Karlov povratak na Madžarsko pripravila posebna skupina francoskih rojalistov in klerikalcev, ki se je zbirala okoli generala Francheta d'Espereya. Ta grupa je bila v stiku z maršalom Fochem in je vzdrževala stalne zveze s princem Sikstom Parmskim, ki je dobil baje zagotovilo, da bodo v slučaju Karlovega povratka zavezniki nastopili samo s formalnim protestom. To je dalo Karlu toliko poguma, da se je napotil iz Švice na Madžarsko.

✚ Fašisti proti Nittiju. Bivši italijanski ministrski predsednik Nitti je hotel te dni v okolici Napulja govoriti na neki spominski slavnosti v čast padlim italijanskim junakom. Za to namero pa so izvedeli fašisti in so se takoj vrgli na delo, da preprečijo Nittiju nastop. Izdali so na prebivalstvo oklic, v katerem pravijo, da se Nitti pod pretvezo spominskega govora pripravlja na volilno kampanjo. Oklic imenuje Nittija izdajco Italije in končuje s pozivom, naj fašisti proti Nittiju nastopajo z brezobzirnimi sredstvi. Fašisti so tudi odposlali v kraj, kjer bi imel nastopiti Nitti kot govornik, večje število svojih pristavev.

Prosveša

Mirko Rački

Bilo je na Dunaju, menda l. 1904., ko je imela »Vesna«, društvo slovenskega in hrvatskega umetniškega naraščaja enega izmed svojih precej številnih občnih zborov. Razpravljalo se je o društvenih zadevah, zadevah, ki se zde sedaj malenkostne, ki so pa takrat bile tako silno važne!

Govorilo se je najbrže o društvenih razglednicah ali o konkurenci za društveno štamplijo, ali o društveni omari — vse je šlo lepo v redu, v kolikor niso bili člani zaposleni s »privatnimi« zadevami... Bilo je pač tudi nekaj članic poleg... Takrat je prišel vdruštvo mladenič — črno brado in še bolj črnimi očmi. Pozdrav novega gosta. Živio klici. Predstavljanje: Mirko Rački, učitelj in slikar iz Dalmacije.

Rački je povzel besedo. Govoril je mnogo in navdušeno. Beseda mu je tekla, kakor more pač le vročkrvnemu Dalmatincu. Poslušali smo ga radi, čeprav je njegov govor bil izven »dnevnega reda« in je trajal zelo dolgo. Morda predolgo, ker smo imeli občutek, da je njegova umetnost koncentrirana bolj v jeziku ka-

kor v čopiču. — Kako smo se varali! —

Naša pota so se pozneje ločila in le sporadične vesti so prihajale k nam o Mirku Račkem. A vedno lepše in sijajnejše.

Rački se je do danes mudil več v inozemstvu nego v domovini; a čudo, v tujini je spoznal šele svojo jugoslovansko dušo.

Po dolgem času je priredil sedaj v zagrebškem umetniškem paviljonu razstavo svojih slik. Ta razstava je umetniški dogodek prve vrste, kajti Račkega smemo mirno postaviti v vrsto prvih jugoslovanskih slikarjev. Monumentalna dekorativnost, prekipajoča bujnost fantazije, sijajna harmonija barv — četudi nekoliko teatralično afektirana, brezhibna risba, pri tem jugoslovanska nota njegovih zadnjih del: vse vzbuja v gledalca respekt in gotovo ni neoparljena opazka enega izmed zagrebških kritikov, da ta razstava prekaša vse, ki so se videle v zadnjem času.

Račkova razstava obsega okoli 50 umotvorov, večinoma oljnatih slik, a tudi več manjših del. Razstavil je tudi starejša dela, med katerimi budijo posebno zanimanje iz reprodukcij že dobro znane ilustracije k Divini Comediji. Med novejšimi deli opo-

zarjajo nase posebno pozornost: »Devet Jugovica«, Vila Ravijela, »Krist«, »Krist, Marija in Magdalena«, Madona in več portretov. Zanimivo je, da razstavlja Rački tudi tri kiparska dela.

Kdaj bomo Račkega videli tudi v Ljubljani? —nt—

— Ljudske predstave v ljubljanskem dramskem gledališču. Da se poset gledališča omogoči vsakomur, ki želi zasledovati razvoj naše domače gledališke umetnosti, je uprava Narodnega gledališča sklenila, prirediti v dramskem gledališču vsak teden po dve predstavi pri znatno nižjih cenah. Te predstave se vrše vsak četrtek in vsako nedeljo ob osmih zvečer. Vstopnice se določijo pri dnevni blagajni v opernem gledališču in zvečer pred predstavo v dramskem gledališču.

— Marionetno gledališče je za letošnje zaključilo svojo sezono. Lepi dnevi vabijo mladino v prirodo in tudi repertoar je bil za letošnje izbrana. Napovedani »Mrtvec v rdečem plašču« je torej v nedeljo odpadel in pride na vrsto v jesenski sezoni. Vodja mar. gledališča hoče letošnje tembolj pripraviti prih. sezono, tako da bomo imeli od septembra naprej stalne predstave.

— Jubilej Irme Polakove. Zagrebško narodno gledališče je proslavilo v soboto 25letnico umetniškega delovanja g. Irme Polakove. Uprizorila se je ope-

reta »Mamzelle Nitouche«. Gledališče je bilo sijajno razsvetljeno, pozornica vsa v cvetju in polna raznih daril. Občinstvo je p. ljubljeno umetnico navdušeno pozdravljalo. Ravnatelj Milan Sachs je pozdravil jubilarntko ter s toplimi besedami poudarjal njene velike zasluge za hrvatski in sploh jugoslovanski gledališč. Regent je povodom jubileja odlikoval g. Polakovo z redom Sv. Save četrtega razreda. Čestitali so jubilarntki tudi centralni odbor glumcev kraljevine SHS in posebej se tovariši hrvatskega gledališča. Globoka gimnaza se je jubilarntka zahvalila za vsa odlikovanja in priznanja, izjavljajoč, da ostane do zadnjega zdihljaja hvalaena Polakica.

— Učiteljski koncert. Vstopnice so v predprodaji v »Učiteljski knjigarni«, Františkanska ulica 6. — Zdravo!

— Odlikovanje članov Hudožestvenega na polju gledališke umetnosti je odlikoval prestolonaslednik Aleksander enajst članov Hudožestvenega teatra. Gosp. Kačalov je odlikovan z redom Sv. Save III. razreda, a drugih deset članov in članic z redom Sv. Save IV. razreda.

— Potovanje hudožestvenikov. Na potu iz Beograda in Osjeka na Dunaj in kasneje v Prago, so pasirali člani morskovega hudožestvenega teatra v soboto Zagreb. Na Dunaju prirede 12 predstav v Pragi pa ostanajo 2 meseca, nakar se vrnejo zopet na daljše gostovanje v Jugoslavijo.

Domače vesti

Ljubljana, 4. aprila.

*** ANEKSIJSKA PROSLAVA V POSTOJNI.** Kakor javlja tržaško fašistovsko glasilo «Popolo di Trieste», se je tudi v Postojni sestavil odbor za izvedbo aneksijske proslave. Slavje se bo vršilo 8. maja.

*** LASKE VOLILNE SLEPARIJE.** V Dekanih pri Kopru so izvršile italijanske oblasti naravnost nečuvno sleparijo, da bi dosegle svoj cilj: čim manj slovenskih glasov pri volitvah. Volilni upravičenci so prišli iz najbolj oddaljenih vasi pogledati v volilni imenik in videli, da je iz vasi Sv. Antona od 330 opravičencev bilo 280 napačno vpisanih ali pa izpuščenih. Vložili so v predpisanim roku reklamacijo, civilni komisar je pa reklamacije — potem, ko je reklamacijski rok že potekel! — vrnil nerešene, ker niso bile sestavljene v italijanskem jeziku! V eni sami vasi so torej italijanske oblasti oropale 280 slovenskih volilcev volilne pravice! No, te volitve bodo res pravi izraz narodne volje!

*** FAŠISTOVSKI NAPAD NA ŽENE IN DEKLETA.** Na drugi velikonočni praznik je prišla v vas Zarečje pri Pazinu skupina fašistov z godbo. Ker mož in mladeničev ni bilo v vasi, so izvršili fašisti napad na žene in dekleta, ki so pa fašiste pogumno prepadli. Fašisti so zbežali proti Pazinu, ampak so se kmalu vrnili na dveh tovornih avtomobilih in ojačeni. Vdrli so v hiše in razbili in uničili vse, kar jim je prišlo pod roke. V spremstvu fašistov so bili orožniki!

*** NOV ODBOR FAŠISTOVSKO ORGANIZACIJE V TRSTU.** Zveza tržaških bojnikov bo imela dne 11. t. m. občni zbor, na katerem se bodo vršile volitve novega odbora. Kandidatne liste so že sestavljene. Na čelu novega vodstva bo stal poslednji industrialec Afatati, upravo pa bo vodil bankir cav. Angeli.

*** KLUBI ZA GOJITEV SLOVENSKEGA JEZIKA.** Ker je takojmenovana Julijska Benečija zemljopisno in jezikovno odtrgana od Slovenije, priporočata tržaška «Edinost in goriška «Straža» našim neodrešenim rojakom snovanje klubov za gojitev slovenskega jezika. Narodna tiskarna v Gorici je ustanovila v to svrhu posebno biblioteko, ki bo prinašala dela in publikacije o vsem, kar je v zvezi s sodobno in staro slovensko prosveto.

*** KAKO NA KOROŠKEM VZGAJAJO JANICARJE.** Kako postopa nemško učiteljstvo s slovensko decu v koroških šolah, kaže naslednji slučaj: Otrok je bil pri pogrebu in ni prišel v šolo. Drugi dan ga vpraša učitelj, kje je bil. Ker ne zna odgovoriti nemško, pove slovensko, da je bil pri pogrebu. Učitelj ga udari po glavi in ukaže otroku zapored ponavljati: Ich war beim Begräbnis. Tako vzgajajo na Koroškem janicarje.

*** UKINJENJE NADURNEGA DELA.** Ministrski svet je odločil, da se ukine nadurno delo v vseh državnih uradih in se zmanjšajo s tem državni izdatki.

*** RAZOROŽENJE RUSOV.** Minister notranjih del je izdal naredbi, da se odvzame vsem Rusom, ki žive v naši državi, orožje, ki ga imajo pri sebi.

*** PALAČA NARODNE SKUPŠČINE.** Kakor nam poročajo iz Beograda, se stavbena dela pri novi zgradbi palače narodne skupščine intenzivno nadaljujejo. Ker so glavni deli zgradbe že dovršeni, je upati, da bo impozantno poslopje do konca letošnjega leta dogotovljeno in izročeno svojemu namenu.

*** PRAVILNIK O DRŽAVNIH AVTOMOBILIH ZA OSEBNO UPORABO.** Beograjske «Službene Novine» objavljajo pravilnik o državnih avtomobilih za osebno uporabo. Po tem pravilniku imajo resortni ministri pravico do dveh avtomobilov: enega za redno uporabo in enega, ki služi za rezervo. Ministrstvo zunanjih zadev pa razpolaga še s tretjim avtomobilom, ki naj služi za uporabo tujim osebnostim, ki pridejo v Beograd po službenem poslu. Razen ministrov imajo pravico do enega državnega avtomobila komandanti armij, načelnik glavnega generalnega štaba in dvorna adjutantura, nadalje ban in predsednik pokrajinskih vlad, komandanti divizijskih oblasti, komandant mesta v Beogradu, komandant žandarmerije v Beogradu, policijski ravnatelj, direktorji stavnih direktij in vladni komisar za južno Srbijo. Vsi avtomobili in vozovi, ki niso predvideni v tem pravilniku, se morajo takoj na javni dražbi v korist države prodati. V interesu varčnosti se odpusti iz državne službe vse osebe, katero bi postalo nepotrebno vsled reduciranih »revoznih sred-

stev. Ta pravilnik je stopil s 1. aprilom v veljavo.

*** DVA NOVA SANATORIJA.** Posebna komisija ministrstva za narodno zdravje je obiskala Avalo in pregledala kraj, kjer naj bi se zgradil velik sanatorij za tuberkulozne bolnike. Druga komisija je odpotovala v Fruško goro, da določi kraj za nov sanatorij. «Rdeči križ» je nakazal v to svrhu prispevek 500.000 dinarjev.

*** TRŽAŠKI KOMUNISTI NA SVOBODI.** Po dvamesečnem zaporu so tržaške oblasti odredile, da se morajo izpustiti na svobodo vsi komunisti, ki so bili aretirani in odvedeni v ječo o priliki fašistovskega napada in požiga dnevnika «Il Lavoratore». Preiskava proti komunistom je ostala brez uspeha.

*** DIJAŠKE STIPENDIJE ZA MEDICINCE.** Kakor znano, je ministrski svet sklenil, da se ustavijo stipendije vsem našim dijakom v inozemstvu. Sedaj je ministrstvo za narodno zdravje v sporazumu z ministrstvom prosvete storilo korake, da se onim našim dijakom medicine v inozemstvu, ki že končujejo študije, podaljšajo stipendije. Ministrski svet je ta predlog odobril.

*** INVALIDI IN SIROTE.** Po najnovejših statističnih podatkih je v naši državi 14.000 invalidov, ki so navezani na invalidske podpore. Vojnih vdov je 8000 in nepreskrbljenih sirot 17.000. Vsak invalid in vsaka vdova padlega vojaka ima dobiti 30 dinarjev mesečne podpore, kar znaša letno šest milijonov dinarjev.

*** AVTOMOBILNA ZVEZA CELJE-KONJICE.** Osnovala se je družba s sedežem v Vojniku, ki bo v kratkem uvedla redne avtomobilne vožnje med Celjem in Konjicami. Družba razpolaga s dvema avtomobiloma; manjši bo vozil med Celjem in Dobrno, večji pa po državnih cestah iz Celja preko Vojnika v Konjice.

*** SLOVENSKA BISTRICA.** Krajevna organizacija JDS za mesto Slovenska Bistrica je imela občni zbor dne 29. marca 1921. Konstituiral se je novi odbor, v katerem so zastopani vsi stanovi. Jako živahno se je razpravljalo o bodočih občinskih volitvah. Novi odbor hoče intenzivno delovati na političnem polju in posvetiti vse svoje moči v prid stranki.

*** ZRELE ČEŠNJE V DALMACIJI.** Kakor poroča splitska «Nova doba», so kmetje v Poljicah nabrali te dni nekoliko kilogramov zrelih češenj. Kmetje pripovedujejo, da so tudi druga leta ob tem času dozorevale češnje, a da je plod zaradi ostrega vremena bil še krhljav, dočim je letos vsled spomladni popolnoma zdrav in zrel.

*** VELIKI TRGOVSKI SHOD V MARIBORU** priredi zveza trgovskih gremijev in zadrug za Slovenijo v Mariboru dne 17. aprila t. l. ter vabi na ta shod vse jugoslovanske trgovce. Dnevni red se objavi pozneje. Radi pomanjkanja stanovanja prosimo, da se udeleženci pravočasno javijo pri trgovskem gremiju v Mariboru, ker sicer gremij ne more garantirati za prenočišča.

*** PRAVOSLAVNA SLUŽBA BOŽIJA NA BLAGOVESTI.** Na Blagovesti 7. aprila u 9 časova održe se pravoslavna služba božija v ev. crkvi na Gosposvetki cesti.

*** SPLOŠNO SLOVENSKO ŽENSKO DRUŠTVO V CELJU** je na predlog predsednice, ve. dr. Kalanove, drovalo celjski podružnici «Kola jugoslovanskih sester» tisoč kron.

*** Za Jugoslovansko Matico** je daroval gospod Liberat Jerkić iz Beograda znesek 40 kron, ki naj se dvigne v upravi našega lista.

*** «NAŠA ZVEZDA.»** Naš članek v nedeljski številki «Jutra» je napisal g. računski svetnik Freligh, čigar podpis je pomotoma izostal.

*** VELIK VLOM NA DOLENJSKEM.** V stanovanje gospoda Petra Bizala v Starem trgu pri Črnomlju je bilo pred dnevi ob zgodnjih jutranjih urah vlomljeno. Drzni vlomilci, najbrž kaka ciganska tolpa, so odnesli za 30.000 kron raznega blaga.

*** UBOJ PRI GROSUPLJEM.** Na deželni cesti pri Račni v grosupeljski okolici je v soboto po noči nastal hud pretep med okoliškimi fanti. Boj so baje izzvali kmečki fantje z illove gore. V teku pretepa je nekdo z dosedaj še neugotovljenim robitim predmetom tako močno udaril po glavi 18letnega Jakoba Nučiča iz Predolj pri Račni, da se je takoj nezavest in ves v krvi zgrudil na tla. Na lice mesta došli zdravnik dr. Raznožnik iz Velikih Lašč ga je za silo obvezal. Prenesli so nesrečnega na njegov dom, kjer je kmalu podlegel težkim poškodbam na glavi. Kmečki fantje z illove gore, ki so se udeležili pretepa, France Pajk, Janex Cimerman, France Dremeli in

Janex Zrimšek so takoj po pretepu pobegnili v gozdove, kjer so se skрили pred orožniki, ki jih marljivo zasledujejo.

*** IZ ZAPOROV JE POBEGNIL.** Iz zaporov deželnega sodišča v Ljubljani je pobegnil 21letni Jože Mihelič, rodom Kamničan. Na sebi ima obleko kaznjencevo.

*** ZLOBEN NOČNI NAPAD.** Danes ponoči je pri neki gostilni v trnovskem predmestju v Ljubljani napadel neznan človek posestnikovega sina Vinka Zabukovca. Z vso silo mu je vrget v glavo debel kamen, ki mu je tik nad levim očesom prebil kožo. Vrs krvaveč je odšel v javno bolnico, kjer so mu rano izprali in zašili. Napadalec je doslej neznan.

Številni gozdni požari

V nedeljo je skoro vsa Ljubljana vrela na bližnje izletniške vrhove; velika množica izletnikov je bila na Šmarni gori Sv. Katarini in na Golovcu. Med izletniki je opazati dvojce grdih napak. Nekateri pravi vandalsko rujejo prvo spomladno rastlinje in nosijo domov velikanske šope cvetlic, kakor da bi doma krmili kako živino. Druga vrsta izletnikov ima to lastnost, da meče brez vsake opreznosti žveplenke in cigaretno ogorke v suho travo, ki se sedaj vsled naraščajoče suše takoj vname in provzroči potem značne gozdne požare.

Izletniki, vozeči se z večernim gorenjskim vlakom proti Ljubljani, so imeli v nedeljo ob sedmih zvečer od Vižmarji dalje priliko opazovati veličasten «kres», ki je gori na Šmarni gori. Značilno je, da se pojavljajo požari skoraj redno ob večernih urah, ko zapuščajo zadnji kvazituristi Šmarno goro. Nedeljski požar je bil zelo obsežen in je moral napraviti veliko škodo. Požar se je v obliki velike podkve širil dalje in dalje, po nekod so švigali velikanski plameni v zrak, spremljani z gostim dimom. Požar se je razširil na velik gozdni kompleks tik ob poti in je trajal v pozno noč.

Drugi slučaj gozdnega požara je bil na Golovcu. Okoli treh popoldne je začelo gori v gozdni parceli nad Pogacnikovo hišo Hradečkova cesta št. 36. Vnela se je suha trava in suho resje. Z gostim dimom se je ogenj zelo širil. Na lice mesta so prihiteli trije gasilci n trije stražniki, ki so razširjenega ognja omejili in ga kmalu ugasili. Požar se je zlasti širil proti cesti. Požgano je bilo okoli 15 kvadratnih metrov trave in resja. Baje so ogenj zanetili otroci, ki so se igrali na Golovcu.

Tretji požar je bil v Podpeči ob Ljubljani. Po došlih obvestilih je tam zgorelo več gospodarskih poslopij in hiš. Kako je tu požar nastal, še n. znano.

Manjši gozdni požari so bili na Rožniku, v brdskih gozdovih in tudi na barju je na več mestih gorela trava.

Z ozirom na kritično spomladansko sušo je nujno priporočati vsem, zlasti tudi izletnikom, da so skrajno oprezní in previdni z ognjem.

Sport in turiztika

*** OTVORITEV KOLESARSKO DIRKE.** Ob krasnem pomladanskem vremenu je otvorila delavna ljubljanska kolesarska «Ilirija» v nedeljo letošnji dirkalno sezono. Udeležba dirkačev je bila prav lepa, saj je tekmovalo pri 4 dirkah skupno 38 sportnikov, ki so pokazali izbornu kakovost in obetajo nad vse zanimivo sezono. — V tekmi novincev na 2 km (9 tekmecev) je bil prvi Ivan Umek, ki je vozil 3 min. 40 sek. Drugi je bil I. Dolničar s 3 min. 55 sek., tretji, komaj kolesno dolžino za njim J. Šimenc. — Med juniorji na 5 km si je priboril med 9 tekmecev prvo mesto Danilo Pegan v 9 min. 42 sek., drugi je bil I. Šotler, tretji A. Pečnik. — Najzanimivejša je bila glavna dirka na 10 km, katere se je udeležilo 13 sportnikov. Prvenstvo je odnesel znani zmagovalac iz lanskih dirk Joža Solar, ki je dosegel kljub ovirajočemu vetru in deloma slabi cesti prav lep čas 18 min. 37½ sek. Kot drugi in tretji sta prišla Škrjanec in Umek. — V tolažilni dirki na 2 km je bil med 7 tekmovalci prvi Zanoškar, ki je imel tudi v glavni dirki najboljše šanse, a je moral vsled defekta izstopiti. V tolažilni dirki je dosegel 3 min 36 sek. za njim je prišel kot drugi Kržišnik in kot tretji Praček. — Dirkam je prisostvovalo nad 3000 gledalcev. «Ilirija» je lahko z začetkom zadovoljna.

*** NOGOMET V LJUBLJANI.** Ilirijakmbinirano moštvo: 7:2. Ker je «Semering» odpovedal tekmo za nedeljo in ponedeljek smo dobili za nadomestilo domaćo tekmo, ki je zopet pokazala prvo moštvo Ilirije v dobri kombinaciji in odlični igri: opazili pa smo tudi dobre posamezne igralce, ki dokazujejo, da razpolagajo naši klubi z dobrimi silami, ki obetajo lep razvoj naših klubov v letošnji sezoni. — Ilirija rez.: Hermes, 4:2. Včeraj je nastopila rezerva Ilirije proti Hermesu: igra je kazala, da smo še v začetku sezone.

Gospodarstvo

GRADBENA UREDBA ZA BEOGRAD.

V ministrtvu javnih del je dovršen gradbeni načrt za Beograd. Uredba ureja predvsem način zidanja novih stavb za državne potrebe, ki jih bodo začeli zidati v roku dveh mesecev od dneva, ko stopi uredba v veljavo. Ministrstvo javnih del se pooblašča, pritegniti poleg domačega po potrebi tudi inostranski kapital. Ze gotove državne zgradbe se bodo povišale za eno do dva nadstropja po potrebi in po konstrukciji dotične zgradbe. Zgradbe v onem delu Beograda, ki leži med Donavo pri Malem Kalimegdanu in med trgov sv. Nikole, Nemanjino, Beogradsko, Kralja Aleksandra, Bitoljsko, Takovsko, Vidinsko in Dušanovo ulico, se morajo vzdigniti za toliko nadstropij, kolikor jih njihovi temelji prenesajo. Te dograditve so posestniki stavb dolžni začeti še v teku letošnjega leta. Ravnotako so dolžni privatni posestniki sezidati nove hiše, če posedujejo v zgoraj omenjenem delu mesta prazne stavbene prostore ali zgradbe iz slabega materiala ali zgradbe, ki ne odgovarjajo gradbenemu zakonu mesta Beograda od 11. decembra 1898. in od 24. januarja l. 1901. Pravilnik za izvršitev te uredbe bo še pravočasno izdan.

Vsem posestnikom, ki se podvržejo tej uredbi bo dala država na njihovo zahtevo denarno pomoč preko Uprave Fondova v obliki posojila. V to svrhu dobi Uprava Fondova od države 100 milijonov dinarjev. Vse domače in tuje zavarovalne družbe, ki imajo svoja zastopništva v Beogradu, ravnotako vsi domači in tuji denarni zavodi so dolžni imeti lastne zgradbe, ki jih morajo začeti zidati še v teku letošnjega leta.

Posestniki na novo sezidanih ali dograjenih zgradb se oprostitjo plačanja davkov in sicer za dvanadstropne hiše za 20 let, za trnadstropne in več nadstropne za 30 let. Pri dozidavanju novih nadstropij se posestniki oprostitjo davčnih dajatev samo za nova nadstropja in sicer, če se je dozidalo samo eno nadstropje za 10 let, če pa se je dozidalo dvojje ali več nadstropij pa za 20 let.

Uredba skrbí nadalje za olajšanje dovoza gradbenega materiala. Država bo sporazumom z Brodarskim sindikatom, železniško direkcijo in beograjsko bčino podvzela vse potrebne korake, da se znižajo tarife za prevoz gradbenega materiala.

Načrt vladne naredbe moramo samo pozdraviti, ker bo v glavnem mestu, v katerem vlada največje pomanjkanje stanovanj, tej mizeriji deloma odpomogla. Obenem opozarjamo vsa naša podjetja, ki se na katerikoli način udeležujejo pri gradbi poslopij, pri opremiti stanovanj, birojev itd., da ukrenejo pravočasno vse potrebno, da morejo nuditi konkurenčne oferte.

Pri naredbi pogrešamo to, da razum Beograda ne velja tudi za druga večja mesta Jugoslavije, zlasti za Zagreb in Ljubljano. Bilo bi neobhodno potrebno, da bi se ali ta naredba razširila, ali pa se izdale nove slične tudi za ostale večje centre naše države.

*** Odmera davka na vojne dobičke.** Finančna delegacija v Ljubljani objavlja: Po informacijah finančne delegacije so povzročili plačilni nalogi o vojnem davku v zadnjih dneh precej razburjenja, ki se od izvestne strani še bolj neti v prvi vrsti s trditvijo, da davčna administracija pri proračunanju vojnega davka contra legem ni upoštevala čl. 19 zakona o davku na vojne dobičke, ki določa, da se mora v čl. 57 zamenjati besedo «krona» z besedo «dinar». Ta trditev je popolnoma neosnovana, ker spada čl. 19 v prvi del zakona in velja ta del po izrecni določbi čl. 67 le za teritorij Srbije in Černogore, kjer je dinar obče plačilno sredstvo, ne pa tudi za naše kraje.

Izrablja in zlorablja se pa tudi dejstvo, da je odmera za sedaj še poverjena davčnim oblastvom. Trdi se, da gre tu za samolastnost davčne administracije in da so sedaj davčni zavezanci izročeni na milost in nemilost «davčnemu vijaku». Niti eno niti drugo ni resnično. Cenilne komisije so začasno po naredbi deželne vlade iz l. 1919. ukinjene, proti odmeri davčne administracije pa je prost priziv, o katerih določa z isto naredbo vpostavljena avtonomna prizivna komisija, v kateri so zastopani vsi gospodarski krogi. Sicer je pa finančna delegacija že stavila na mero: dajnem mestu primerne predloge, da se reaktivirajo komisije tudi v prvi instanci tako, da bodo že letos sodelovale pri odmeri davka in pri oceni vloženih prizivov. Davčni zavezanci bodo imeli torej še letos priliko prepričati se po svojih izloženih zastopnikih, da finančna uprava v obče ne zahteva več, nego je upravičena po obstoječih zakonih in ob danih dohodninskih razmerah. Napake imajo svoj vzrok mnogokrat le v tem, da se nekateri davkoplačevalci proti svojemu lastnemu interesu ne poslužujejo v zakonu jim zajamčene pravice lojalnega sodelovanja pri prireditvi, bodisi, da sploh ne vlagajo fasij in ne odgovarjajo na pomisleke, ali pa da reagirajo na številčno fundirane pomisleke s

čisto splošnimi trditvami in navedbami, ki jih ob današnjem standardu denarnih dohodkov nihče ne more smatrati za resne, kaj šele za vsaj približno pravilne. Ako bi finančna uprava smela izročiti nekatere fasije javnosti, kakor jih ne sme, bi se vsi pošteni elementi čudili, kako ti krogi še vedno in v lastni državi razumevajo svojo davčno dolžnost na škodo državnih financ in v zasmeš primitivnemu čutu socialne pravičnosti. Kljub temu bodi javnost uverjena, da obravnava druga inštanca vse prizive v pripravljenem stadiju s podvojeno vestnostjo in daje davčnim zavezancem v dvomljivih primerih vnovič priliko, da na verodostojen način dokažejo pravilnost svojih napovedb. Za razburjenje je torej tem manj povoda, ker nudita čl. 59 in 60 začasnega zakona o davku na vojne dobičke zadostno jamstvo, da se odpravijo oziroma omilijo nepravilnosti prireditel oziroma trdota zakona, če vložijo davčni zavezanci z verodostojnimi dokazili opremljene prošnje.

*** Na Mariborski sejmi,** ki se je vršil 1. aprila, je bilo prignanih 116 plemen v 2 kozl. Cene so bile sledeče: plemen ske svinje kg žive teže 28—30, pol-debele svinje 31—32, mladi 6—8 todnov staci prašiči 300—380 K, jesenski prašiči 500 do 900 K, koze 300—450 K komad. — Vreme je bilo ugodno, kupčija živahna. Prodalo se je skoro vse blago.

*** Tvorica otroških vozičkov.** V Osjeku so se ustanovila nova tvornica za izdelovanje otroških vozičkov. Lastnika sta trgovca Lavoslav Leitner in Viljem Imberger.

*** «Sava».** V rubriki «Gospodarstvo» smo prebrčili v nedeljo dalje poročilo o novi zavarovalni družbi «Sava». Poročilo je bilo plačano kot inserat, pomotoma pa je v listu tozadevna označba izostala.

*** Madžarske državne finance.** Navzlic temu, da so ogrski vrednostni papirji v zadnjem času na dunajski borzi za eno tretjino do polovice notirane vrednosti poskočili in da je madžarska krona v Curihu že daleč presegla nemško-avstrijsko valuto, vendar še nihče ne verjame, da se bo finančnemu ministru Hegedisu posrečilo izvesti v celoti svoj program, o katerem smo že pisali. Medtem notifikacija obligacij vojnega posojila še ni končana. Od 18 milijard, izdanega vojnega posojila, je bilo doslej notificiranih sedem. Finančni krogi domnevajo, da bo država prihranila vsled znižane obrestne mere okrog 300 do 320 milijonov kron na leto.

*** Prosta tobakoreja na Madžarskem.** Finančni minister je dovolil prosto saditev in gojitev tobaka do 1. septembra 1921, s katerim dnem zopet stopi v veljavo državni monopol na tobak.

*** Prepovedan uvoz sladkorja v Madžarsko.** Madžarski finančni minister je prepovedal uvoz sladkorja v državo, ker je gotovo, da bodo domače tvornice producirale zadostno množino sladkorja za konsum.

*** Posojilo nemško-avstrijski republiki.** O načelih, ki jih je določila finančna komisija zveze narodov, se doznajajo nastopne podrobnosti: Vsi krediti za Avstrijo naj se dovolijo z dolgim rokom. Avstrija naj z različnimi administrativnimi odredbami pobiljša svoj finančni položaj in naj z notranjim posojilom pripravlja podlage za zunanjo posojilo. Komisija smatra za potrebno, da se ji da kontrola nad onimi avstrijskimi aktivni, ki bodo pri različnih novih posojilih služila kot jamstvo. Istotako zahteva kontrola nad uporabo kreditov.

*** Cene pšenične moke v Nemčiji.** «Frankfurter Zeitung» poroča, da bodo komunale zveze dobivale vsled posrečenih cenejših nakupov od državnega pšeničnega zavoda amerikanske pšenično moko, prvovrstno kvaliteto, po 6,25 mark kilogram, in odajale konsumentom po 3,50 mark funt. Tako stane nemškega konsumenta aprovizacijska moka 14 do 15 naših kron.

*** Nemški trgovci za prosto trgovino z žitom.** Glavni odbor nemških industrijev in trgovcev je storil sklep, v katerem zahteva ukinjenje državnega vezanega gospodarstva z žitom, ker v tem vidi edino sredstvo za povzdigo lastne poljedelske produkcije in edino jamstvo za zadostno prehrano prebivalstva.

*** Za boljše izkoriščanje železnic.** V Kielu na Nemškem so začeli izdelovati novo vrsto vagonov, ki so opremljeni z motorjem, ki ga goni benzol. Tak motorni vagon ima 32 sedežev in še prostore za 10 stoječih potnikov. Ti novi vozovi so važni zlasti za boljše izkoriščanje železniške proge in se zamorejo uspešno uporabljati za promet med bližnjimi kraji. Danska in Nizozemska sta že naročili mnogo takih vozov.

*** Orientalski veletrg v Bratislavi** se vrši, kakor smo poročali, v času od 6. do 15. avgusta. Priглаši se sprejemajo samo še do 31. marca.

*** Razstavni vlak.** Uprava praško poljedelske razstave, ki se vrši v maju, namerava organizirati posebni razstavni vlak, ki bi prevozil glavne proge Avstrije, Jugoslavije, Rumunije, Bolgarije in ki bi iz teh držav odvažal posetnike naše razstave.

Hugh Conway:

Iz teme v luč

Roman.

«Vi pa niste posebno udan ženin, gospod Vanghan», je dejal porogljivo. «Ako je bil Ceneri pri vaši poroki navzoč, se je mogla vršiti stoprav pred malo dnevi. Važna mora biti zadeva, ki vas odtrga od svoje neveste.»

«Res važna je.»

«Potem se bojim, da bo treba nekaj dni počakati. Cenerija ni v Genovi. Imam pa vse vzroke misliti, da bo približno v enem tednu tukaj. Obiskal ga bom in ga obvestil, da ste tukaj.»

Povejte mi, kje ga morem dobiti, da se sam oglasim pri njem. Moram govoriti z njim.»

«Po mojih mislih se bo zgodilo, kakor bo doktor hotel. Jaz mu morem samo sporočiti vaše želje.»

Priklonil se je in odšel. Spoznal sem, da je bilo prav dvomljivo, da se posreči priti do skrivnostnega doktorja in govoriti z njim. To je bilo docela odvisno od tega, ako bo njemu drago. On utegne priti v Genovo pa zopet oditi, ne da bi ga jaz

videl, razen ako mi njegov prijatelj ali pa on sam ne pošlje obvestila. Minul je teden dni in pričel sem se bati, da se je Ceneri odločil, da ne pride blizu. Vendar ni bilo tako. Neko jutro dobim pismo. Obsegalo je samo nekoliko besedi. «Zelite me videti. Jutri ob enajstih pride po vas izvošček. M. C.»

Ob enajstih se je ustavil pred hotelom navaden izvošček. Voznik je vprašal po gospodu Vanghanu. Vstopil sem, ne da bi zinil besedico in voznik me je peljal do neke male hiše zunaj mesta. Peljali so me v sobo, kjer sem našel doktorja pri mizi, pokriti s časniki in pismi. Vstal je, mi podal roko in me prosil, da sedem. «Prišli ste v Genovo, da me obiščete, kakor čujem, gospod Vanghan.»

«Tako je. Moja želja je, da vas vprašam nekaj vprašanj glede svoje žene.»

«Odgovorim vam na vsa vprašanja, kolikor bo mogoče — mnogo pa jih je, na katera brezdvomno ne bom odgovoril. Saj se spominjate mojih pogojev?»

«Se, ampak zakaj pa me niste opozorili na tisto posebno duševno stanje moje žene?»

«Saj ste jo sami dostikrat videli. Njeno stanje je bilo isto kakor takrat, ko se vam je prvič videla tako dražestna. Žal mi je, če mislite, da ste prevarani.»

«Zakaj mi pa niste vsega povedali? Potem ne bi mogel nikomur pripisovati krivde.»

«Toliko vrovov sem imel, gospod Vanghan. Pavlina je bila velika odgovornost na mojih ramah. In velik izdatek, zakaj reven sem. Pa ali je navsezadnje zadeva tako zla? Lepa je, dobra, ljubka. Ljubca žena vam bo.»

«Torej ste se je hoteli znebiti.»

«To pa skoraj da ne. So okoliščine — ne morem vam jih pojasniti — vsled katerih sem bil naravnost vesel, da jo morem oddati Angležu v dobrih razmerah.»

«Ne da bi pomislili, kakšna utegnejo biti čutila tega človeka, ko spozna, da je ženska, ki jo ljubi, le malak boljša kakor otrok.»

Bil sem užaljen in sem mu prav jasno pokazal svoja čustva. Ceneri pa se ni dosti zmenil za mojo razvnetost. Ostal je docela miren.

«Še eno se mora vpoštevati. Pavlinin slučaj po mojem mnenju še daleč ni brezupen. a veste, bil sem vedno

prepričan, da bo možitev celo pospešila njeno okrevanje. Če je njen duh pomanjkljiv do neke gotove meje, je moje mnenje to, da se da malopomalem zopet vzpostaviti. Ali pa se ji tudi kar iznenada povrne kakor ga je bila izgubila.»

Srce mi je močno utripalo ob njegovih vzpodbujajočih besedah. Četudi sem se zavedal, da je okrutno ravnal z menoj, da sem bil orodje za namene tega sebičnega človeka, sem bil vseeno pripravljen celo zadevo vzeti veselo, samo da sem imel nekoliko upanja.

«Prosim vas, popišite mi stanje moje žene kar mogoče podrobno. Sklepam, da ni bila vedno taka.»

«Nikakor ne. Njen slučaj je silno čuden. Pred nekaj leti jo je nekaj močno pretreslo — nenadna izguba drage ji osebe. In posledica tega je bila, da je popolnoma izgubila spomin glede preteklosti. Ko je po večtedenski bolezni vstala iz postelje, je bil njen spomin docela prazen. Pozabila je kraje — prijatelji so ji bili tuji. Njen duh je nemara res kakor duh otroka, kakor pravite. Ampak otročji duh se razvija in tudi njen se bo, ako se primerno ravna z njo.»

«Kaj pa je povzročilo njeno bole-

zen — kakšen udarec?»

«To pa je eno onih vprašanj, ki vam jih ne morem odgovoriti.»

«Ampak jaz imam pravico vedeti.»

«Pravico imate vprašati, jaz pa imam pravico, da odklonim, da bi o tem govoril.»

«Povejte mi o njeni rodbini — nje-nih sorodnikih.»

«Jih nima, kolikor vem, razun mene.»

Vprašal sem ga še druge reči, a nisem dobil odgovora, ki bi bil vreden, da ga zabeležim. Vrniti sem se moral domov nič pametnejši kakor sem prišel. Na eno vprašanje sem pa na vsak način hotel imeti jasen odgovor.

«Kako pa ima tisti vaš prijatelj — tisti angleškogovoreči Italijan opraviti s Pavlino?»

Ceneri je zmignil z ramami in se nasmešnil.

(Dalje prihodnjič.)

Lastnik in izdajatelj

Konzorcij „Jutra“.

Odgovorni urednik Vit. F. Jelenc.

SLOŽNO DELO SPASI NAROD,
ZATO BODIMO SLOŽNI V DELU
ZA JUGOSLOVENSKO MATICO!

Lahek voziček

na dveh ali še bolje na štirih kolesih so kupi. Naslov se izv. v upravi „Jutra“.

Vino

izbrano, naravno, belo ali rdeče, novo ali staro, po vrlo niski ceni na malo ali veliko, pošilja v poslanih sodih Ciglar, trgovina vina, Stubica, Hrvatsko, Zagorje. 329 30-24

Knjigovodja za Maribor

bilančnik, popolnoma samostojna, izveščana moč za stalno službo

se išče. Ponudbe z opisom dosedanjega službovanja in zahtevki na: Poštni predal št. 88, Ljubljana. 596 3-2

Dobrodoča trgovina

špecijskim in kolonialnim blagom ter deželni pridelki v najprometnejši ulici v Mariboru se z vso zalogo 573 4

odda takoj v najem.

Cenjene ponudbe na Anončni in informačni zavih „VEDEŽ“, Maribor, Slovenska ulica 6.

Stavbene potrebščine:

Portland-cement, zidno in strešno opeko, cementne stražnike, cementno-azbestni škrlji (eternit), cementne cevi, dražne cevi, apno, Watproof (cerezit), asfalt, izolirne plošče, lesni cement, pristno strešno lepenco št. 80, 100 in 120, strešni lak, kafran, karbolinej, gips itd. dobavlja Ljubljanska komercialna družba Ljubljana, Bleiweisova cesta 18.

Inženier dr. Miroslav Rasal

oblastveno poverjen staveben inženier Ljubljana Hlakerjeva ulica št. 7. Specijalno stavebene podjete za betonske, železobetonske in vodne zgradbe. Izraha vodnih sil.

Svinjsko mast, čisto, doma topljeno, razpošilja in ponudbe sprejema od 50 kg naprej po najnižji dnevni ceni trdika Janko Popovič, Ljubljana. 330 39-24

Rupimo vse letnike „Ljubljanskega Zvona“. Tudi posamezne letnike, zlasti 1881, 1886, 1889, 1893 do 1901, 1910, 1911, 1916. Ponudbe na upravnishvo „Jutra“, Sodna ulica 6.

V notarsko pisarno v Konjicah se takoj sprejme popolnoma izveščan kandidat ali sollicitator.

Prednost ima telovadeo-vaditelj. 598 3-3

Hiša v Ljubljani

dvonadstropna, s 7 velikimi in 3 malimi stanovanji, se prodaja. Poleg hiše še skoro 1 oral stavbnega prostora, pripravnega za kako industrijsko podjetje. Cena 275.000 dinarjev. Ponudbe na upravnishvo „Jutra“ pod št. 591. 591 3-2

Prevažanje in ocarinjenje vsakršnega blaga izvrši najhitreje prevoznishvo podjetje

JOSIP TURK 575 Radeckega cesta 3. 10-4

Kavarna Leon, Ljubljana, Stari trg št. 30

vsak dan ob 9. uri zvečer 576 10-3

damski koncert.

F. BRUMAT Ljubljana 426 52-42

Manufaktura in tkanine

Mestni trg 25/I.

Konkurenčne cene!

!! Kupujte nove knjige !!

Tiskovne zadrage:

D. Fajgel, Tik za fronto. Zbirka črtic, ki popisujejo dogodke v Gorici po izbruhu vojne med Italijo in Avstrijo 1915. Broš. 36 K, po pošti 2 K več.

A. Novačan, Veleja. Drama. Broš. 28 K, vez. 36 K, po pošti K 1-80 več.

Shakespeare-Zupančič, Macbeth. Broš. 32 K, vez. 40 K, po pošti K 1-80 več.

Ilka Waschtetova, Pravljice. Z večbarnimi slikami. Vez. 40 K, po pošti K 1-80 več.

Fr. Veber, Uvod v filozofijo. Pots in cilji, 3. — 4. zvezek. Cena 72 K, po pošti 3 K več.

Knjige se naročajo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ul. 6.

Knjigovodkinja

prvovrstna samostojna moč, zmnožna stenografije in strojepisja

se takoj sprejme v Celju.

Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja na upravo „Jutra“. 603 2-1

Dve slugi (tekača)

sprejme „Balkan“ 597 3-3

Dunajska c. 33, Ljubljana.

KAKI

čepice za uradnike

državne in južne železnice, kakor tudi vsake druge vrste, izdeluje po naročilu v najkrajšem času trdika

FILIP BIZJAK krznar in izdelovalec čepic

Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 13 (Kofljec). 580 3

Naročajte dnevnik „Jutro“!

Doktor juris

pravni konzulent in namestnik disponenta v večjem industrijskem podjetju v inozemstvu želi priti v domovino in dobiti tam primerno, najraje podobno službeno mesto. Ponudbe pod „Disponent 42“ na upravo „Jutra“.

Silikat- in romancement ter apno

dobava na vagono po najnižji dnevni ceni „Ava“, Laško.

Advokat 563 3-3
D^R. KIMOVEC
prej v Trstu
Je preselil svojo pisarno
v Maribor, Sodna ulica 14.

10 vagonov I^a bukovega oglja in
5 vagonov zdravega krompirja prodaja
BOR. SBIL, Kočevje.
594 2-2

Za občinske volitve
je za vsakogar nujno potrebno, da se seznani z novim volilnim redom.
V ta namen je pravkar izšel
Občinski volilni red za Slovenijo.
Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6,
in velja s poštnino vred K 4-40.

Pisalni stroji: Imperial, Underwood, Remington, Century, Kontinental, Mercedes, Yost l. dr.
Razmnoževalni aparati: Opalograf, Gestetner, Charolograf
Velika zaloga barvnih trakov, pravih angleških, v vseh širinah, prima ogilj. papirja ter vseh potrebščin za razmnoževalne aparate, kakor: barvo, črnila, Fixat, Preservat, voščeni papir itd. pri trdiki 545 3-3
FRANC BAR, Ljubljana
Cankarjevo nabrežje 5, tel. 423
moderna mehanična delavnica za popravila vseh vrst pisalnih in računskih strojev ter kontrolnih blagajn.

Kapital: K 20.000.000
SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA
LJUBLJANA, SELENBURGOVA ULICA ST. 1
INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU
IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE
DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC, TERJATEV, FAKTUR — AKREDITIVI — BORZA 243 26-6
Reserve okrog K 6.000.000